

Николай Николов-Козия

ПАРЧЕТА

София, 2018

Всички права запазени. Нито една част от тази книга не може да бъде размножавана или предавана по какъвто и да било начин без изричното писмено съгласие на издателство „Изток-Запад“.

© Николай Николов-Козия, автор, 2018
© Калия Калъчева, рисунка корица, 2018
© Издателство „Изток-Запад“, 2018

ISBN 978-619-01-0243-4

Николай Николов-Козия

Парчета

На Кая
За любовта, търпението и Андрей

Съдържание

Живи истории с игриво намигване	7
Масаж	9
Парчета	13
Стриктен мъж	15
Един обикновен ден	19
Вечност	23
Уили	25
Среща на високо равнище	27
Писалището и картината	31
Края на света	33
В автобуса	37
Листчета	41
Никога повече	43
Пукнатини	45
Петкан	47
Контрола	49
Панаир	51
Пазачи	55
Страхливец	59
Бензиностанция	63
Сън	65
Тежък живот	69
Гъзар	71
Кагинарът	75
Най-ценното	83
Карти	87

Хелоуин	91
Математика	93
За кофите и хората	97
Късмет	99
Блян	103
За автора	107

Живи истории с игриво намигване

Николай Николов-Козия не е неизвестно име сред феновете и почитателите на българската (и не само) фантастична литература. Напротив, неговата инициатива „Истории от някога“ (в която активен съучастник му е Тео Буковски, известният автор на криминални загадки, както и Калия Калъчева – една от най-талантливите млади български художници) се радва на завидна популярност, продължава вече почти три години и е приобщила неизброимо количество млади хора, изкушени от научната фантастика, хоръра и фентъзито. Заедно с това фейсбук-страницата, където авторските истории биват публикувани, има хиляди посещения; изобщо Козия е фигура, която – доколко е по силите му – прави необходимото, за да не угасне у нас такъв популярен и обичан по света жанр, какъвто е фантастичната литература. Обаче – изненада! – в сборника „Парчета“ от тези му занимания – толкова значими – почти няма отглас; фантастиката тук е заскобена, оставена встрани, маргинализирана даже, за да се покаже той като един разказвач на случки от съвременния живот – такива, каквито ги е наблюдавал, усетил и преосмислил.

Николай Николов-Козия е фин разказвач, с усет за детайла, с внимание към нюанса, с чувство за тънкостите. Историята успява да развие плавно, естествено, някак от само себе си – потъваш в нея, вдаваш ѝ се, предаваш ѝ се чак, докато... Докато изведнъж цялата тази умиротвореност бива вдигната във въздуха, безжалостно взривена, за да се окажеш очи в очи с неочаквания край, с внезапната промяна в ритъма и в развитието. Този похват, струва ми се, е от фантастиката, където някак си правилата на жанра не ти дават правото да завършиш тривиално, банално, клиширано. Нещо трябва да се случи (Джоузеф Хелър), а ако не се случи, то

точно там е хватката, ключът за разбирането (както е, да речем, в „Среща с Рама“ на Артър Кларк) – уж нищо, пък то нещо („От нищо нещо“, имаше такъв игрален филм). Заедно с това Николай Николов-Козия не оставя читателя да се чуди, подсказва му, насочва го, ориентира го, ако случайно той няма сетивата да схване играта, задявката, врътката. Изобщо едно писане, което знае как да се хареса, знае как да изтъче разказа, че да го превърне от обикновен в необикновен.

Не мога да не отбележа и чувството за хумор, с което са пълни историите на Козия. Той знае, естествено, че за някои неща трябва да се говори сериозно, с басов тон, с гласа на тубата, не на пиколото; но пък в същото време е наясно, че ако има намигване, бегла усмивка, тръпка, ако щете, на лекомислие – всичко това ще остане и по-дълго, и по-отчетливо в съзнанието на читателя. В този смисъл той е следовник на една традиция в писането по български, която опира до издания като „Тъпан“, „Свирка“, „Българан“, „Щурец“... За да успееш обаче в този начин на писане се иска не само богата култура, иска се и изтънчен талант, с око и ухо за онова, което ще накара четящия ако не да се разсмее с глас, то поне да се усмихне закачливо. При почерка на Николай, струва ми се, е не чак дотам важно изразяването (макар че и това го има, при всеки пишец го има), важното е да съумее да извади своя приятел и съидейник читателя от апатията, да го накара да погледне с ведро и понякога иронично око както на света, така и на самия себе си. Но без да мисли и да си въобрази, че светът се върти около него, нито обратното – че той се върти около света, а че двамата – и свят, и човек – взаимно се въртят един-около-друг, един-с-друг и така да се направят по-шарени, по-истински, по-живи. В крайна сметка такива неща разказват разказите на Николай Николов-Козия – живостта, която ние дължим на света и светът на нас. Само че... Само че – и това е най-същественото – не трябва да чакаме, трябва просто да разказваме и – разказвайки – да живеем и съпреживяваме заедно със света, успоредно със света, наравно със света.

Както го прави в своите истории Николай Николов-Козия...

Митко Новков

Масаж

Новата работа ми се стори странна. И не толкова самата работа – копирайтър съм от години, – колкото обстановката. Някой бе внедрил интересни, но задължаващи порядки за сплотяване на колектива. Всички от рекламната агенция трябваше да ходим заедно в работно и извънработно време на масаж, кино, ресторант, басейн, сауна. Цяло чудо бе, че правилника за развлечения не ни караше и да се чукаме вътрешнокорпоративно. Човек остава с усещането, че компанията е японска, само дето си беше българска. Някои хора обаче бързо свикват с глезотийките и ако не ги познаваш, ще речеш, че цял живот така са я карали.

Бях в компанията отскоро, но имах наблюдения върху персонала относно сплотяващите екипа дейности. Да вземем например колежката Минка. Симпатично миньонче, притежаващо привлекателен пърхащ поглед, което само понякога изпускаше запетайки в текстовете си. Макар да бе от Горна Оряховица, в киното и в ресторанта Минка се държеше така, сякаш всеки уикенд точетата ѝ тракат по манхатънските улици. Всички я наричаха Мика. Интересно е колко неща могат да се изкажат или пропуснат с едно обикновено „н“.

Пешо, на когото викаха Питър, произхождаше от добро и работливо семейство от Трън. Самият той бе невероятен професионалист и силно креативна личност, само че подобни персони често имат странно чувство за хумор. Изненадващото сваляне на хавлията в сауната от негова страна по едно време спря да ни изненадва. Не зная как го приемат масажистките.

Не ме разбирайте погрешно, нямам нищо против новите си колеги. Може би след като мине достатъчно време, ще се прето-

пя в екипа, ще легна удобно в него като в плажен хамак и ще си сменя името на Гейбриъл или Жан. Засега просто ще ви разкажа за друг колега – свития и вечно безмълвен Лъчезар.

Обратно на името си, пичът бе доста безизразен. Не си спомням да съм го виждал усмихнат или намръщен. Седеше си приведен над бюрото и пръстите му потракваха по клавиатурата бавничко и отмерено. Той бе редактор на текстовете ни и рядко участваше в брейнсторм или оперативка. Слагаше си слушалките и се отцепваше от света. Разбира се, идваше с нас на онези „сплотяващи“ мероприятия.

Всяка сряда ни водеха на различен екзотичен масаж. Понеже се смяташе, че в средата на седмицата служителят вече е обременен психически, масажът трябваше да е по-екзотичен и от тайландска проститутка. В действителността на българската развлекателна индустрия се срещат неща, които и в Лондон минават за рядкост. Веднъж отидохме в масажен център, който сякаш се бе материализирал тук от времето и двора на пребогатата антична династия.

Строени в редичка, под трептящата светлина на ароматни свещи, слушахме обясненията на масажистката. Как да се отпуснем, къде и защо ще ни разтрива, какво ще ни втрива, важни наставления за отмората на тялото и духа, защо има плитко езерце със златни орнаменти в стаята... Имах чувството, че не съм на масаж, а на обиколка в Белия дом. По едно време се улових, че дори я слушам – разказваше за едно от етеричните масла. Било с екстракт от сълзи на сърна. Никога не съм знаел, че съществуват подобни научни постижения, но не зададох въпрос по темата. Вместо това изтърсих:

– Ей, яко е – направо мажеш на филия и ядеш!

Някой даже се засмя.

След час, когато масажът приключи и всички си тръгнахме с твърдото убеждение, че здравето напористо плъзва из телата ни, стана чудо. Лъчо дойде при мен, видимо смутен. Пристъпваше на едно място и си чешеше ухото – знак, че нещо е нервен.

– Кой се гътна, Лъчка? – подех разговор, без да вярвам, че такъв въобще ще протече.

– Абе, брат – изрече бавно той. – Чудех се за т’ва етерично масло, дето ни разтривах с него...

– Лъчка – побутнах го, – ще си откъснеш ухото така. Какво за маслото?

Той ме погледна в очите с тъмен поглед, въздъхна и попита нещо, върху което размишлявам и сега.

– Чудех се – кой изрод разплаква сърнички, за да можем ние да си масажираме скапаните задници?